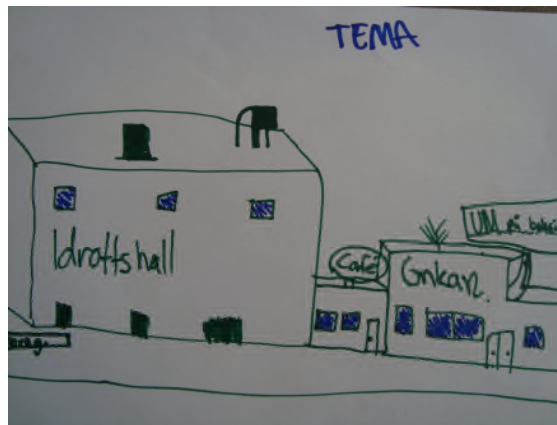

Barn- och ungdomspolitiskt program

Antaget av kommunstyrelsen 2014-02-10 § 8
Antaget av kommunfullmäktige 2014-03-03 § 11

Bilderna är tagna på en Framtidsverkstad Norberg som hölls på Mariagården den 22 mars 2010.
Temat var Från ord till handling – En dag om bättre liv och hälsa i Norberg

Inledning

Det är viktigt att barn och unga får möjlighet att delta i demokratiska processer på lokal nivå eftersom det är där de flesta besluten som påverkar deras livssituation tas. Olika verksamheter i kommunen arbetar med barns och ungas inflytande och delaktighet. En del gör det på grund av lagar, planer eller direktiv. Andra möter barn och unga på ett naturligt sätt utifrån uppdrag och verksamhet. Vissa verksamheter berör barn och unga mer men det är viktigt att barn och unga får möjlighet till inflytande i alla frågor genom dialog. Norbergs ungdomsråd är sedan år flera år remissinstans till kommunfullmäktige.

FN:s Barnkonvention

Omvärlden är en avgörande faktor för en utveckling av barn- och ungdomspolitik. Som en av konventionsstaterna är Sverige ansluten till FN:s barnkonvention, antagen år 1989. Inom konventionen nämns fyra grundläggande principer som särskilt ska beaktas vid frågor rörande barn (som barn räknas varje människa under 18 år, artikel 1):

- att alla barn har samma rättigheter och lika värde (artikel 2)
- att barnets bästa ska beaktas vid alla beslut (artikel 3)
- att alla barn har rätt till liv och utveckling (artikel 6)
- att alla barn har rätt att säga sin mening och få den respekterad (artikel 12)

Nationell nivå

År 2009 fattade regeringen beslut om en ny strategi för ungdomspolitik. Strategin bygger på två övergripande mål:

- alla ungdomar ska ha verklig tillgång till välfärd
- alla ungdomar ska ha verklig tillgång till inflytande

Målgruppen är alla mellan 13 och 25 år.

- Ungdomspolitikens utgångspunkter är att den ska vara sektorsövergripande och att den måste genomsyras av ett mångfalds- och jämställdhetsperspektiv.
- Ungdomars kunskaper och erfarenheter är en resurs.
- Ungdomar rättigheter och ungas utanförskap måste motverkas och förebyggas.
- Delaktighet och inflytande i samhället samt trygga och goda uppväxtvillkor är två av de elva nationella målområden som Statens Folkhälsoinstitut har fastställt som en del av arbetet för en god folkhälsa.

Kommunal nivå

Kommunerna spelar en betydande roll i arbetet med barn- och ungdomspolitiken då många beslut direkt, eller indirekt, påverkar barn och ungdomar. Folktrygghetsrådet arbetade fram en viljeinriktning för arbetet med barns och ungdomars hälsa: Från ord till handling. Rådet genomförde också tillsammans med andra aktörer en framtidsverkstad med ungdomar under 2010 på temat.

På kommunfullmäktige den 14:e mars 2011 § 24 fattades beslutet att tillsätta en fullmäktigeberedning med uppdrag att tillsammans med ungdomar i kommunen ta fram ett barn- och ungdomspolitiskt program. Anledningen till uppdraget var att arbetet med barn- och ungdomsfrågor behövde utvecklas och stärkas i Norbergs kommun. Så väl ungdomar som personal beskriver att kommunens arbete med unga har brutit på senare år. Som exempel talar Norbergs ungdomsråd om en utbredd känsla av svek hos Norbergs unga när ungdomsgården Unkan tvingades flytta till mindre lokaler.

Den 18 november 2013 redovisade beredningen sitt arbete, synpunkter på programmet har samlats in och därefter har detta program sammanställts.

Ett barn- och ungdomspolitiskt program är att likställa med andra övergripande program som Tillväxtprogram, Energi- och klimatprogram, Bostadspolitiskt program, Översiktsplan etc.

Syfte och avgränsning

För en sektorsövergripande och strukturerad barn- och ungdomspolitik, som genomsyrar alla kommunala nämnder och förvaltningar, är ett gemensamt dokument nödvändigt. Syftet med det Barn- och ungdomspolitiska programmet är således att strukturera, samla och förtydliga kommunens prioriterade insatser när det gäller barn- och ungdomsfrågor.

Norberg deltar i undersökningen ”Ungas liv och hälsa” och i resultaten kan man utläsa status och förändringar i ungdomarnas hälsa i ett brett perspektiv. Med avstamp i forskning och undersökningar som behandlar barn och ungas livsvillkor har kommunstyrelsens presidium vaskat fram 4 strategiska områden:

- Inflytande/Påverkan
- Hälsa
- Fritid
- Framtid

Syftet med det barn- och ungdomspolitiska programmet är att barn och unga ska ha möjlighet att delta i och påverka utvecklingen av samhället och skapa möjligheter att må bra och se positivt på framtiden. Detta sker genom att:

- Barns och ungas bästa ska genomsyra planering, beslutsfattande och utveckling av kommunen.
- Barns och ungas syn på viktiga frågor efterfrågas.
- Nämnder, utskott och förvaltningar ska samverka för att använda resurserna på bästa sätt.
- Insatser för barn och unga ska följas upp årligen.

Genom detta program ska Norbergs kommun uppnå:

- Bättre beredskap för förändrade behov hos barn och unga.
- Bättre beslut utifrån barns och ungas inflytande.
- Förbättrade kontaktvägar med barn och unga.
- Barn och ungas kunskap om kommunen ökar.
- Kommunen är en attraktiv arbetsgivare för unga.
- Kommunens verksamheter gör rätt saker för olika åldrar.

Målgruppen för detta program är främst barn och unga upp till 20 år men programmet har också utblick mot unga vuxna upp till 25 år.

Ansvar och uppföljning

De strategiska områdena ska genomsyra alla utskott och förvaltningar där alla har ansvaret att beakta barn- och ungdomsperspektivet vid beslutsfattandet. Ytterst ansvarig för barn- och ungdomspolitiken är kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige ansvarar för beslut om revidering av programmet. I samband med revidering görs även en redovisning av arbetet under föregåendeperiod.

Varje utskott får i uppdrag att införliva programmet i sin verksamhet och följa upp att det efterlevs.

I åtgärdsplanen anges strategier med konkreta åtgärder med en tydlig ansvarsfördelning och tidsplan. För att kunna följa upp strategierna och åtgärderna ska de ingå i verksamhetsplanen för respektive förvaltning.

Planerade och genomförda åtaganden följs upp årligen och rapporteras till kommunstyrelsen i samband med bokslutsredovisning.

Finansiering av åtgärder sker genom att respektive förvaltning i samband med budgetberedning och vid behov äskar de medel som krävs. Kommunstyrelsen gör årligen prioriteringarna i insatsområdena.

Åtgärdsplan

Åtgärdsplanen grundas på;

Kommunfullmäktiges övergripande viljeinriktning;

- Norberg ska ha delaktiga och engagerade medborgare som gör kultur-, idrotts- och fritidslivet unikt.
- Våra ungdomar ska ha goda kunskaper när de lämnar skolan och ser framtiden an med tillförsikt.
- Norbergs befolkning och näringsliv ska växa i en hållbar miljö.

De 4 strategiska områdena;

- **Inflytande/Påverkan**
- **Hälsa**
- **Fritid**
- **Framtid**

Tanken med det barn- och ungdomspolitiska programmet är att i hög grad kunna använda redan befintliga verktyg för införlivande och uppföljning. Det finns redan ett antal bra verktyg och det är förstås också viktigt att dessa används.

För ungdomar i högstadieålder och uppåt finns ungdomsrådet och Unkan som arbetar med ungas situation utanför skoltiden. Ungdomsrådet är redan remissinstans till kommunfullmäktige men kommunikationen måste bli bättre. Kontakter med aktörer i civilsamhället som arbetar med frågor om barn och unga bör också utnyttjas och utvecklas.

Bilaga; Åtgärdsplan till Barn- och ungdomspolitiskt program

Åtgärdsplan Barn- och ungdomspolitiskt program

Inflytande / Påverkan				
Strategi	Åtgärd	Ansvar	Tidsplan	Kostnad (ny)
Möjlighet för barn och ungdomar att påverka frågor som rör deras liv och framtid.				

Hälsa				
Strategi	Åtgärd	Ansvar	Tidsplan	Kostnad (ny)
Barn och ungdom får särskilt stöd när det behövs.				
Rörlighet och minskat stillasittandet för ett ökat välbefinnande.				
Återhämtning och vila				

